

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата медичних наук, доцента, доцента кафедри урології НУОЗ України імені П.Л. Шупика **Сосніна Миколи Дмитровича** на дисертаційну роботу Сергійчука Романа Володимировича на тему: «Малоінвазивна перкутанна нефролітотрипсія без нефростомії», подану до офіційного захисту на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» до разової спеціалізованої вченої ради, утвореної при Національному університеті охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Науковий керівник: Сагалеви́ч Андрій Ігорович, доктор медичних наук, професор, доцент кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

Актуальність теми дисертації

Сечокам'яна хвороба займає одне з провідних місць серед пацієнтів в урологічних стаціонарах, має тенденцію до рецидивування та значний соціальний та економічний вплив. У світі поширеність нефролітіазом складає від 1% до 5%, хворіють люди всіх вікових категорій, але в основному це працездатне населення.

У зв'язку з технічним прогресом за останні декілька десятиків років лікування нефролітіазу зазнало великих змін, з'явилися малоінвазивні методи лікування: ригідна та гнучка уретерореноскопія, екстракорпоральна ударно-хвильова літотрипсія, перкутанна нефролітотрипсія а також лапароскопічні методи. Дані методи постійно змінюються та удосконалюються, при цьому зменшується травматизація, знижується ризик розвитку ускладнень, а показник стану вільного від каміння збільшується.

Згідно клінічних рекомендацій Європейської та Американської асоціацій урологів перкутанна нефролітотрипсія є методом першої лінії при лікуванні каменів нирки розміром більше 1,5см та каменів нижньої чашки нирки більше

1 см. І на сьогодні новий підхід у виконанні перкутанної нефролітотрипсії без встановлення нефростоми та стента має свої переваги, а нормально перистальтуючий сечовід є найкращим дренажем. Однак, далеко не всі урологи наважуються не дренувати нирку після перкутанної операції, в основному боячись виникнення кровотечі в післяопераційному періоді.

Таким чином дисертаційна робота котра присвячена вирішенню сучасної науково-практичної задачі – лікування нефролітіазу шляхом проведення безнефростомної та бездренажної перкутанної нефролітотрипсії є актуальною і має наукову та практичну цінність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Наукова робота виконана у відповідності з планом науково-дослідної роботи кафедри урології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика за темою «Розробка та удосконалення заходів підвищення ефективності малоінвазивного лікування хворих з каменями верхніх сечових шляхів» (номер державної реєстрації 0122U000466), термін

Наукова новизна дисертаційної роботи

Дисертаційне дослідження дозволило розширити знання про виконання перкутанних нефролітотрипсій за бездренажною та безнефростомною методикою, та встановлено їх місце у лікуванні нефролітіазу, так при виконанні вищевказаних операцій зменшується термін перебування в стаціонарі, рівень післяопераційного болю та потреба в анальгетиках.

В процесі виконання дисертаційної роботи впроваджено алгоритм до проведення перкутанних нефролітотрипсій за бездренажними методиками, за допомогою даного алгоритму встановлені показання до виконання вищевказаних операцій. Доведена безпека виконання бездренажних операцій у ретельно відібраних пацієнтів за умови виконання всіх рекомендацій.

Під час проведення роботи розроблено спосіб бездренажної перкутанної нефролітотрипсії з установкою сечовідного стента та спосіб перкутанної

нефролітотрипсії без нефростоми, за допомогою яких, у разі кровотечі, можливо встановити нефростомічний дренаж в нефростомічний канал. Також розроблений спосіб антеградної установки сечовідного стента.

Практичне значення дисертаційної роботи

Дисертаційна робота є фундаментальним дослідженням, її результати розширюють підходи до виконання бездренажних методик перкутанних нефролітотрипсій. Отримані результати дозволяють зменшити терміни післяопераційного перебування пацієнта в стаціонарі на 2-3 доби, та терміни післяопераційної реабілітації, також знизити рівень післяопераційного болю та потребу в знеболенні. Відповідно зменшується фінансове навантаження на хворого та систему охорони здоров'я шляхом скорочення термінів непрацездатності.

Результати дослідження впроваджено в роботу у відділеннях урології закладів охорони здоров'я міста Києва.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Результати дослідження отримані на достатньому клінічному матеріалі, і ґрунтуються на обстеженні та лікуванні 190 пацієнтів з конкрементами верхніх сечових шляхів, котрих було розподілено на три групи. Під час проведення дослідження використано комплекс лабораторних, інструментальних та статистичних методів дослідження. Вказана кількість обстежених вказує на наявність достатнього об'єму матеріалу для виконання статистичної обробки. Чіткий та поетапний дизайн дослідження, котрий обраний для досягнення мети свідчить про логічну послідовність виконання всіх етапів дослідження. Сучасний рівень використаних наукових методів дослідження та методів статистичної обробки та аналізу дозволяють стверджувати що подані автором наукові положення та висновки є науково обґрунтованими та достовірними.

Оцінка змісту оформлення та обсягу дисертації

Дисертаційна робота викладена українською мовою на 154 сторінках машинописного тексту. Робота містить такі розділи: анотація, зміст, вступ, огляду літератури, 4 розділів з описом власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, списку використаної літератури, додатків. Робота ілюстрована 15 таблицями, 4 діаграмами, 38 малюнками. Бібліографічний показник включає 144 джерела, з них 6 – кирилицею, 138 – латиницею.

У вступі розкрито актуальність проблеми, сформульовано мету та завдання дослідження, надані положення наукової новизни та практичної цінності дисертації, публікації, дані про апробацію результатів та впровадження в практику.

Розділ 1 «Огляд літератури», в якому детально описані базові історичні та сучасні публікації щодо актуальності теми дисертації, виконання перкутанної нефролітотрипсії за різними методиками, аналіз ускладнень при виконанні даних операцій. Наприкінці кожного розділу узагальнюються дані літератури, та обґрунтовує актуальність невирішених питань.

Розділ 2 «Матеріали та методи дослідження», описаний дизайн дослідження, методи дослідження, загальна характеристика пацієнтів та методи статистичної обробки отриманих результатів.

Розділ 3 «Особливості виконання міні-перкутанної нефролітотрипсії» детально описує як традиційний спосіб виконання перкутанної нефролітотрипсії так і бездренажні методики. Хід операції висвітлює достатня кількість малюнків та фотографій. Також в даному розділі описуються розроблений спосіб антеградної установки стента та способи при котрих встановлюється страхова нитка, котра дозволяє встановити нефростомічний дренаж в післяопераційному періоді.

Розділ 4 «Результати лікування нефролітіазу методом перкутанної нефролітотрипсії» в даному розділі представлені узагальнені результати та

порівняльна характеристика хірургічного лікування нефролітіазу методом перкутанної нефролітотрипсії за стандартною, безнефростомною та бездренажною методиками. Дисертант описує розроблений алгоритм хірургічного лікування конкрементів верхніх сечових шляхів перкутаними методами.

Розділ «Заклучення», узагальнюються основні наукові положення роботи, розділ має описовий характер та в певній мірі повторює наведені в попередніх розділах результати.

Висновки роботи відповідають меті та завданням дослідження, висвітлюють результати власних досліджень, які викладені у розділах дисертації.

Повнота викладених матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті

За матеріалами дисертації опубліковано 7 статей, з них: 4 – у фахових наукових виданнях, рекомендованих МОН України; 2 – статті в наукових виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази Scopus; 1 - стаття в відеоурологічному журналі.

Апробація результатів дисертації

Основні положення та результати роботи були оприлюднені та обговорені на: Конгрес асоціації урологів України «Міні-перкутанна нефролітотрипсія в хірургії нефролітіазу» (Київ, 2017р.), Конгрес Асоціації урологів України: «Нове в бездренажній перкутанній нефролітотрипсії» (Київ, 2017р.). Науково-практична конференція «Урологія, андрологія, нефрологія-2017» Інновації в бездренажній хірургії (Харків, 2017р.). Конгрес Асоціації урологів України: «Клінічні особливості стандартної та міні-перкутанної нефролітотрипсії в лікуванні нефролітіазу»; «Антеградна уретеролітотрипсія в лікуванні проксимального уретеролітіазу.» (Київ, 2019р.). Науково-практична конференція «Урологія, андрологія, нефрологія». «Міні-ПНЛ в лікуванні нефролітіазу» (Харків, 2020р.). Конгрес асоціації урологів України «Тандем

перкутанної літотрипсії та гнучкої пієлоскопії» (Київ, 2021р.). World Congress Urology and Nephrology. «The modified technique of totally tubeless PNL with a safety suture tread». (Barselona, Spain, 2021p.). 38-й Конгрес ЕАУ «The modified technique of totally tubeless percutaneous nephrolithotomy with a safety suture thread» (Milan, Italy, 2023), Конгрес асоціації урологів України: «Міні ПНЛ проти РІРХ при конкрементах нирки до 20 мм» (Київ, 2023 р.).

Зауваження щодо змісту та оформлення дисертаційної роботи

Принципових зауважень по суті викладеної роботи немає. Незначні недоліки у вигляді стилістичних та орфографічних помилок, перевантажених фраз, довгих речень, та розширена деталізація методик втручань не мають принципового значення і не знижують позитивного враження від роботи.

Запитання для дискусії

1. Чи була кровотеча у ранньому чи пізньому післяопераційному періоді у пацієнтів у Вашій роботі, і які заходи Ви використовували для її ліквідації?
2. Протягом якого часу проводилося спостереження за хворими після операцій?
3. Яку програму периопераційної антибіотикопрофілактики Ви використовували у Вашій роботі?

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Сергійчука Романа Володимировича на тему: «Малоінвазивна перкутанна нефролітотрипсія без нефростомії», котра подана на здобуття наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність 14.01.06 «Урологія»), присвячена актуальній проблемі, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення

ефективності проведення перкутанної нефролітотрипсії за допомогою безнефростомної та бездренажної методик.

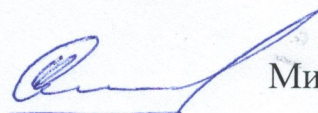
Представлена дисертація за своєю актуальністю, обсягом дослідження, ґрунтовністю наукових положень, науковою новизною, практичним значенням та висновкам відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 №44 та Наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Сергійчук Роман Володимирович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

Доцент кафедри урології

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

кандидат медичних наук, доцент

Микола Соснін

